

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE
IVANA PL. ZAJCA RIJEKA

Rijeka, listopad 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O KAZALIŠTU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje i izvršenje plana	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2016.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2016.	11
III.	MIŠLJENJE	27

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/17-04/1
URBROJ: 613-10-17-10

Rijeka, 11. listopada 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKOG NARODNOG KAZALIŠTA IVANA PL. ZAJCA RIJEKA ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca Rijeka (dalje u tekstu: Kazalište) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 12. siječnja do 11. listopada 2017.

I. PODACI O KAZALIŠTU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Kazalište je javna ustanova sa statusom nacionalnog kazališta. Kazališna djelatnost se obavlja, na način određen odredbama Zakona o kazalištima (Narodne novine 71/06, 121/13 i 26/14), Statuta i drugih općih akata. Upisano je u sudski registar, a sjedište je u ulici Uljarska 1, Rijeka. Osnivač i vlasnik Kazališta je Grad Rijeka (dalje u tekstu: Grad).

Djelatnost kazališta je priprema i organizacija te javno izvođenje dramskih, opernih, operetnih i baletnih djela, mjuzikala, simfonijskih koncerata, oratorija, manjih koncertnih formi i drugih kazališnih i scenskih djela, organiziranje i provođenje edukativnih, dramskih, glazbenih i scenskih tečajeva, radionica i predavanja, razvijanje kazališnog i kulturnog života, proizvodnja i projektiranje scenske opreme, pohrana, prijevoz i održavanje scenske opreme, tehničke i zanatske usluge za kazališnu produkciju, prodaja proizvoda povezanih uz Kazalište i kazališnu djelatnost unutar kazališne zgrade, koordiniranje i promicanje zajedničkog programskog djelovanja svih nacionalnih kazališta, izdavanje kazališne literature, teorijskih dijela i drugih publikacija s kazališnom tematikom, organiziranje simpozija, savjetovanja i drugih skupova te skrb o kazališnom fundusu. Sredstva za rad Kazališta osiguravaju se iz proračuna Grada, državnog i županijskog proračuna, od inozemnih vlada, prodaje ulaznica te iz drugih prihoda (sponzora, iznajmljivanja prostora i drugo). Grad osigurava sredstva za plaće i troškove zaposlenih, materijalne troškove i za dio programa.

Prema Statutu, u Kazalištu su za obavljanje djelatnosti ustrojene dvije stručne ustrojbene cjeline: Uprava Kazališta i Tehnika te četiri umjetničke ustrojbene cjeline: Hrvatska drama, Talijanska drama, Opera i Balet. Uprava Kazališta se sastoji od Ureda intendanta (kojim rukovodi intendant) te Propagandne, Marketinške i Računovodstvene službe (kojima rukovodi poslovni ravnatelj). Tehnikom rukovodi upravitelj, a umjetničkim ustrojbenim cjelinama ravnatelji. Koncem 2016. Kazalište je imalo 314 zaposlenika, od kojih 174 kazališna umjetnika i 140 drugih zaposlenika.

Tijela upravljanja Kazalištem su Kazališno vijeće i intendant. Kazališno vijeće ima pet članova od kojih je troje imenovalo predstavničko tijelo Grada iz reda uglednih umjetnika i radnika u kulturi, jedan je predstavnik zaposlenih kazališnih umjetnika, a jedan predstavnik zaposlenika.

Intendant predstavlja i zastupa Kazalište, organizira i provodi umjetnički program, organizira i vodi rad i poslovanje Kazališta te odgovara za zakonitost rada i financijsko poslovanje Kazališta. Intendant Kazališta je od 1. rujna 2014. do 30. lipnja 2016. bio Oliver Frlić, kada je razriješen dužnosti na vlastiti zahtjev. Vršitelj dužnosti intendanta je od 1. srpnja do 26. prosinca 2016. bio Marin Blažević, nakon čega je rješenjem Ministarstva kulture (dalje u tekstu: Ministarstvo) potvrđeno njegovo imenovanje. Statut nije usklađen s odredbama Zakona o kazalištima u dijelu koji se odnosi na rok potvrde akta o imenovanju ili razrješenju intendanta odnosno usklađenja općih akata. Odredbom članka 25. Zakona o kazalištima propisan je navedeni rok 30 dana računajući od dana dostave akta na potvrdu ministru, a prema odredbama Statuta je 60 dana. Izmjenama odredbi Zakona o kazalištima koje su stupile na snagu u veljači 2014. je, između ostalog, propisano da su kazališta dužna uskladiti opće akte s navedenim izmjenama do travnja 2014.

Kapacitet gledališta je 679 mjesta. Tijekom 2016. su odigrane 163 predstave, od čega 17 premjernih i 146 repriznih, te je izvedeno 30 koncerata (bez prigodnih programa i posebnih događanja). Također je bilo 71 gostovanje izvan Kazališta, a gostujuća kazališta su odigrala 19 predstava. Kazalište je posjetilo 92 062 posjetitelja. Pored navedenog, Kazalište organizira i druge prigodne programe od značaja za Grad, a poznatija je manifestacija Riječke ljetne noći.

Planiranje i izvršenje plana

Kazališno vijeće je koncem prosinca 2015. donijelo financijski plan kojim su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 49.470.960,00 kn, a u prosincu 2016. njegove izmjene i dopune u iznosu 52.034.110,00 kn što je za 2.563.150,00 kn ili 5,2 % više od plana. Planirani prihodi se odnose na prihode iz proračuna Grada u iznosu 42.253.900,00 kn, vlastite prihode u iznosu 6.215.009,00 kn, iz državnog proračuna u iznosu 2.190.000,00 kn, od inozemnih vlada 1.127.040,00 kn, te donacije u iznosu 248.161,00 kn. Rashodi su planirani za zaposlene iznosu 36.257.324,00 kn, redovnu djelatnost u iznosu 4.766.324,00 kn, programsku djelatnost u iznosu 7.498.412,00 kn, manifestaciju Riječke ljetne noći u iznosu 837.250,00 kn, otplatu zajma u iznosu 2.299.800,00 kn te nabavu opreme u iznosu 375.000,00 kn. Programom rada za 2016. je planirano izvođenje 47 naslova/djela (16 drama, osam opera, devet baletnih djela i 14 koncerata, od čega 32 djela premijerno (devet drama, tri opere, šest baletnih dijela te 14 koncerata).

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine. Prema spomenutim projekcijama za 2017. su planirani prihodi te rashodi i izdaci u iznosu 48.353.500,00 kn, a za 2018. u iznosu 48.670.700,00 kn.

Prihodi i primici za 2016. su ostvareni u iznosu 50.850.745,00 kn ili 2,3 % manje od plana, a rashodi i izdaci u iznosu 51.737.813,00 kn ili 0,6 % manje od plana.

Kazališno vijeće je koncem veljače 2017. usvojilo godišnje financijsko i programsko izvješće.

Financijski izvještaji

Kazalište vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani izvještaji i dostavljeni nadležnim institucijama. Objavljeni su na mrežnim stranicama Kazališta.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016. ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 50.850.745,00 kn, što je za 2.022.017,00 ili 3,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	41.021.458,00	42.730.221,00	104,2
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.442.311,00	1.853.441,00	128,5
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.751.623,00	2.352.110,00	62,7
4.	Prihodi od imovine	1.605,00	3.727,00	232,2
5.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	4.107.948,00	3.705.488,00	90,2
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	4.275,00	18.657,00	436,4
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.543.542,00	187.101,00	7,4
	Ukupno	52.872.762,00	50.850.745,00	96,2

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz proračuna u iznosu 42.730.221,00 kn ili 84,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 8.120.524,00 kn ili 16,0 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi iz proračuna se odnose na prihode iz proračuna Grada za plaće i druge rashode za zaposlene u iznosu 35.676.623,00 kn, otplatu glavnice primljenih kredita u iznosu 1.716.689,00 kn, redovnu djelatnost (materijal i energiju, zakupnine i najamnine, komunalne usluge, tekuće i investicijsko održavanje te druge rashode) u iznosu 1.618.517,00 kn, programsku aktivnost u iznosu 1.366.547,00 kn, troškove prijevoza na posao i s posla u iznosu 1.322.378,00 kn, otplatu poreznog duga iz 2015. u iznosu 546.437,00 kn, isplatu nagrade bivšoj intendantici s kamatama po sudskoj presudi u iznosu 306.433,00 kn te manifestaciju Riječke ljetne noći u iznosu 176.597,00 kn. Navedena sredstva su doznačena na temelju zaključenog ugovora s Gradom u siječnju 2016. i dodatka ugovoru iz studenoga 2016.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 1.853.441,00 kn se odnose na prihode od pruženih usluga (iznajmljivanje kazališnih prostora, gostovanja u drugim kazalištima, iznajmljivanje kostima, scenografije i opreme te naplatu stanarine) u iznosu 1.095.646,00 kn, tekuće donacije u iznosu 470.477,00 kn, sponzorstva namijenjenih za financiranje pojedinih premijernih predstava u iznosu 278.840,00 kn, te od prodanih kazališnih kartica i programskih knjižica 8.478,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, navedeni prihodi su veći za 28,5 % zbog većeg ostvarenja prihoda od iznajmljivanja kazališnih dvorana, iako su za 61,9 % manja sponzorska sredstva. U okviru sponzorstava i donacija vrijednosno su najznačajnija sredstva primljena za projekt Obnovimo riječko kazalište (obnova svih sjedalica u gledalištu partera i kupnja tepiha) u iznosu 332.907,00 kn, manifestaciju Riječke ljetne noći u iznosu 127.102,00 kn te za premijeru opere u iznosu 80.000,00 kn.

U okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama iskazani su prihodi od prodaje ulaznica za kazališne predstave u iznosu 1.788.343,00 kn, prodaje pretplate ulaznica za kazališne sezone 2015./2016. i 2016./2017. u iznosu 512.263,00 kn, kotizacije sudionika za natjecanje mladih opernih pjevača u iznosu 36.504,00 kn te ostali prihodi u iznosu 15.000,00 kn. Prihodi od prodaje ulaznica su ostvareni prodajom na blagajni Kazališta, internetskom prodajom, pretplatom za kazališnu sezonu te na temelju izdanih računa pravnim osobama.

Kazalište za svaku predstavu sastavlja obračunski list koji sadrži podatke o količini, cijeni i ukupnoj vrijednosti prodanih ulaznica, načinu plaćanja te broju besplatnih ulaznica. Tijekom 2016. prodano je ukupno 56 233 ulaznice. Za prodaju ulaznica pojedinim kategorijama (za grupne dolaske, učenicima i studentima, umirovljenicima i drugo) odobravaju se popusti na redovne cijene ulaznica. U ožujku 2017. je donesena Odluka o visini popusta na redovne cijene kazališnih ulaznica. Besplatno je dodijeljeno 8 265 ulaznica. U 2014. su utvrđeni kriteriji za dodjelu besplatnih ulaznica.

Prema Odluci o izvršavanju proračuna Grada za 2016., vlastite prihode (prodaja ulaznica, iznajmljivanja kostima, sponzorstva, donacije, financijski prihodi te prihodi od osiguranja i naknade šteta) proračunski korisnici ne uplaćuju u proračun.

Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 3.705.488,00 kn se odnose na tekuće pomoći iz državnog proračuna u iznosu 2.050.000,00 kn, od inozemnih vlada u iznosu 1.214.205,00 kn, iz županijskog proračuna u iznosu 429.300,00 kn te od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za stručno osposobljavanje osobe za rad bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu 11.983,00 kn. Prema namjenama, iz državnog proračuna primljena su sredstva za sufinanciranje redovnog programa i kulturnu suradnju (gostovanja) u iznosu 1.200.000,00 kn, investicijsko održavanje i opremanje (nabava ljestvi, podizne platforme, reflektora, sustava za upravljanje kamerom, rasvjetom i za titlovanje za pozornicu te materijala za obnovu poda pozornice i tepiha u gledalištu) u iznosu 300.000,00 kn te manifestaciju Riječke ljetne noći u iznosu 50.000,00 kn. Za sufinanciranje programa Talijanske drame Republika Italija je doznačila 1.029.603,00 kn, Savjet za nacionalne manjine 500.000,00 kn, Republika Slovenija 184.602,00 kn te Istarska županija 24.300,00 kn. Za sufinanciranje 12 programa (Zavoli kazalište, Riječke ljetne noći, Kazališni sabor, Torpediranje Torpeda, Zinka Kunc Milanov te Klimt i Rijeka) Primorsko-goranska županija je doznačila 405.000,00 kn. Sve pomoći su doznačene na temelju zaključenih ugovora.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 187.101,00 kn se odnose na korištenje okvirnog kredita za redovno poslovanje koji nije podmiren do konca 2016. odnosno prenesen je u 2017.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 51.737.813,00 kn, što je za 1.012.645,00 kn ili 1,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	37.117.102,00	36.053.228,00	97,1
2.	Materijalni rashodi	12.940.370,00	12.764.389,00	98,6
3.	Financijski rashodi	621.955,00	165.475,00	26,6
4.	Ostali rashodi	13.431,00	0,00	-
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	885.661,00	556.884,00	62,9
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.171.939,00	2.197.837,00	187,5
	Ukupno	52.750.458,00	51.737.813,00	98,1
	Višak prihoda i primitaka	122.304,00	0,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	0,00	887.068,00	-

Vrijednosno najznačajniji rashodi su ostvareni za rashode za zaposlene u iznosu 36.053.228,00 kn ili 69,7 % i materijalne rashode u iznosu 12.764.389,00 kn ili 24,7 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci koji se odnose na financijske rashode, ostale rashode, rashode za nabavu nefinancijske imovine te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova iznose 2.920.196,00 kn ili 5,6 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 29.721.772,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 5.781.186,00 kn i druge rashode za zaposlene 550.270,00 kn (jubilarne nagrade, dar djeci povodom Svetog Nikole, otpremnine, te naknade za bolovanja duža od 90 dana i rođenje djeteta).

Materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 8.095.890,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 2.431.177,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 1.606.299,00 kn, naknade troškova drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 366.207,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu 264.816,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge se odnose na rashode za intelektualne usluge u iznosu 5.309.644,00 kn, od čega se na autorske honorare odnosi 4.435.915,00 kn, gostovanja drugih kazališta 413.021,00 kn, usluge studentskog servisa 325.270,00 kn, ugovore o djelu 82.625,00 kn, odvjetničke usluge 47.468,00 kn i druge rashode 5.345,00 kn. Rashodi za materijal i energiju se odnose na rashode za energiju u iznosu 1.054.087,00 kn, materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu 567.595,00 kn, materijal i sirovine u iznosu 517.199,00 kn, uredski materijal u iznosu 192.477,00 kn, službenu i radnu odjeću i obuću u iznosu 64.483,00 kn te sitan inventar u iznosu 35.336,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima se odnose na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 1.121.821,00 kn, službena putovanja u iznosu 270.995,00 kn, najam instrumenata od zaposlenika u iznosu 198.904,00 kn, stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu 9.475,00 kn i druge naknade troškova zaposlenima u iznosu 5.104,00 kn. Naknade troškova drugim osobama izvan radnog odnosa se odnose na troškove vanjskih suradnika za prijevoz u iznosu 223.142,00 kn i hotelski smještaj u iznosu 143.065,00 kn.

Naknade članovima Kazališnog vijeća osiguravaju se i isplaćuju iz proračuna Grada. Prema odredbama Odluke o naknadama predsjednicima i članovima kazališnih i upravnih vijeća ustanova kojih je osnivač Grad utvrđena je mjesečna naknada u bruto iznosu 983,00 kn.

Financijski rashodi iznose 165.475,00 kn i manji su za 456.480,00 kn ili 73,4 % u odnosu na prethodnu godinu kada su na ovom računu bile iskazane zatezne kamate za porezni dug iz 2012. Odnose se na kamate za primljene zajmove u iznosu 91.719,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 63.477,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu 7.327,00 kn i zatezne kamate u iznosu 2.952,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 556.884,00 kn i odnose se na nabavu uređaja i opreme u iznosu 486.253,00 kn te nabavu uredske i računalne opreme u iznosu 70.631,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 2.197.837,00 kn se odnose na otplatu dugoročnog kredita za redovno poslovanje iz 2015. u iznosu 1.378.062,00 kn, korištenje okvirnog kredita u iznosu 793.542,00 kn te otplatu financijskog lizinga za nabavu rabljenog teretnog vozila (nabava koncem 2015. s rokom otplate pet godina) u iznosu 26.233,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 887.068,00 kn. Iz prethodnih godina prenesen je manjak u iznosu 4.165.972,00 kn. U 2016. je korigiran za 18.725,00 kn te manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 5.071.765,00 kn ili 10,0 % u odnosu na ostvarene prihode i primitke. Do povećanja prenesenog manjka je došlo jer je tijekom 2016. vraćena nerealizirana donacija Američkog veleposlanstva iz rujna 2015. (predstava nije izvedena).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016. ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 5.409.633,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2016.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	1.748.866,00	1.964.209,00	112,3
1.1.	Građevinski objekti	64.778,00	62.926,00	97,1
1.2.	Postrojenja i oprema	580.549,00	1.159.370,00	199,7
1.3.	Prijevozna sredstva	461.802,00	283.713,00	61,4
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.375,00	0,00	-
1.5.	Druga nefinancijska imovina	640.362,00	458.200,00	71,6
2.	Financijska imovina	3.390.176,00	3.445.424,00	101,6
2.1.	Novčana sredstva	1.088,00	2.663,00	244,8
2.2.	Potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	211.188,00	207.050,00	98,0
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	205.883,00	242.940,00	118,0
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.972.017,00	2.992.771,00	100,7
Ukupno imovina		5.139.042,00	5.409.633,00	105,3
3.	Obveze	9.682.279,00	8.592.101,00	88,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	6.972.266,00	7.762.414,00	111,3
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	200.436,00	162.854,00	81,2
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	2.371.603,00	387.820,00	16,4
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	137.974,00	279.013,00	202,2
4.	Vlastiti izvori	- 4.543.237,00	- 3.182.468,00	-
Ukupno obveze i vlastiti izvori		5.139.042,00	5.409.633,00	105,3
Izvanbilančni zapisi		69.043.000,00	68.993.002,00	99,9

Vrijednost ukupne imovine je veća za 270.591,00 kn ili 5,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje je najvećim dijelom utjecala nabava nove opreme u 2016.

Oprema u vrijednosti 1.159.370,00 kn se odnosi na vrijednost uređaja, strojeva i opreme za ostale namjene u iznosu 856.165,00 kn, uredske opreme i namještaja u iznosu 228.517,00 kn, sportske i glazbene opreme u iznosu 41.587,00 kn te druge opreme u iznosu 33.101,00 kn. Druga nefinancijska imovina u vrijednosti 173.850,00 kn se odnosi na arhivsko gradivo i ulaganja na tuđoj imovini.

Financijska imovina se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 242.940,00 kn, potraživanja prema kartičnim kućama, posrednicima pri kupnji ulaznica, u iznosu 118.068,00 kn, druga potraživanja u iznosu 76.870,00 (od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za naknade bolovanja, od zaposlenih za primljene akontacije za materijalne troškove i naknade štete te od Porezne uprave za dvostruko plaćeni porez), jamčevni polog u iznosu 12.112,00 kn, novčana sredstva u banci i blagajni u iznosu 2.663,00 kn, te rashode budućeg razdoblja u iznosu 2.992.771,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja iznose 242.940,00 kn i dospjela su. U odnosu na stanje iskazano početkom godine veća su za 37.057,00 kn ili 18,0 %. Odnose se na potraživanja za pružene usluge u iznosu 185.812,00 kn te za obračunane ulaznice u iznosu 57.128,00 kn. Od ukupnih potraživanja koja koncem 2016. iznose 449.990,00 kn, do svibnja 2017. naplaćeno je 330.191,00 kn. Za potraživanja u iznosu 47.303,00 kn pokrenut je sudski postupak.

Rashodi budućeg razdoblja u iznosu 2.992.771,00 kn se odnose na obveze za obračunane plaće zaposlenika i prijevoz na posao i s posla za prosinac 2016.

Prema podacima iz bilance, obveze iznose 8.313.088,00 kn, od čega je dospjelo 4.593.238,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine smanjene su za 1.231.217,00 kn ili 12,9 %. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 4.231.950,00 kn (obveze prema dobavljačima za usluge u iznosu 2.865.962,00 kn, materijal i energiju 1.082.326,00 kn, naknade troškova zaposlenima 160.636,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa 86.825,00 kn te druge obveze 36.201,00 kn), obveze za zaposlene u iznosu 3.148.256,00 kn, za kredite 387.820,00 kn, financijske rashode u iznosu 211.000,00 kn, druge tekuće obveze 171.208,00 kn te nabavu nefinancijske imovine u iznosu 162.854,00 kn.

Obveze za kredite u iznosu 387.820,00 kn se odnose na obvezu za otplatu financijskog lizinga za nabavu rabljenog teretnog vozila u iznosu 164.778,00 kn, dozvoljeno prekoračenje na računu (okvirni kredit) u iznosu 187.101,00 kn te obveze za nabavljenu robu putem kreditne kartice u iznosu 35.941,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja su iskazani u iznosu 279.013,00 kn i odnose se na pretplatu za kazališnu sezonu 2016./2017.

Obveze i vlastiti izvori su iskazani u iznosu 5.409.633,00 kn, od čega se na obveze odnosi 8.592.101,00 kn, a na vlastite izvore -3.182.468,00 kn. Vlastiti izvori su iskazani u negativnom iznosu jer su obveze za 3.182.468,00 kn veće od ukupne vrijednosti imovine.

U izvanbilančnim zapisima iskazane su nekretnine u vlasništvu Grada koje su dane Kazalištu na korištenje (kazališna zgrada, oprema u zgradi Hrvatskog kulturnog doma te dva prostora na Trsatu i Delti) u vrijednosti 68.181.696,00 kn, sudski sporovi u tijeku u iznosu 811.304,00 kn i mjenice za računalnu opremu nabavljenu putem operativnog lizinga u vrijednosti 2,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji mogu imati značajan učinak na financijske izvještaje
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Kazališta.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Kazališta. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku i elektroničkim medijima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i propisa, te unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Kazališta. Obavljeni su razgovori s intendantom i drugim zaposlenicima Kazališta i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Kazališta.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenja naloga i preporuka revizije za 2013., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i ostvarenje financijskog plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode i izdatke te javnu nabavu.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Kazališta za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo nepovoljno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Kazalištu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i izdatke te postupke javne nabave.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Kazalište je dostavilo očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja te prema kojima i nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- program rada za 2016. je dostavljen Kazališnom vijeću na usvajanje i ono ga je usvojilo koncem veljače 2017.
- ustrojene su analitičke evidencije potraživanja i obveza te putnih naloga
- u izvanbilančnim evidencijama su evidentirane potencijalne obveze za poreze i doprinose prema Rješenju Ministarstva financija - Porezne uprave o obavljenom nadzoru iz 2012. u iznosu 694.686,00 kn te potencijalne obveze za sudske sporove u iznosu 635.087,00 kn; U poslovnim knjigama su evidentirani rashodi i obveze prema sudskoj presudi iz radnog odnosa s obračunanim kamatama u iznosu 258.063,00 kn
- obračun i isplata naknada za korištenje privatnih vozila u službene svrhe se obavlja na temelju dokumentacije propisane odredbama Pravilnika o porezu na dohodak
- revizijom za 2013. je bilo utvrđeno da su prihodi od prodaje ulaznica i obračunani prihodi poslovanja u 2013. umanjeni bez dokumentacije iz koje bi trebao biti vidljiv razlog umanjenja;

Revizijom za 2016. je utvrđeno da su prihodi od prodaje ulaznica i obračunani prihodi poslovanja u 2016. umanjivani na temelju obračuna ostvarenih prihoda od prodaje kazališne pretplate za predstave u sljedećoj godini

- rashodi se evidentiraju prema modificiranom načelu nastanka događaja; Obveze i manjak za 2016. su iskazani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
- prihodi su korišteni u skladu s namjenama utvrđenim financijskim planom i programom rada
- na računima za reprezentaciju su navedene osobe koje su ugošćene te svrha ugošćavanja
- revizijom za 2013. je bilo utvrđeno da je iz blagajne podizana mjesečna akontacija za troškove cestarina bez poveznice sa službenim putem i vozilom na koji se cestarina odnosi; Revizijom za 2016. je utvrđeno da su troškovi cestarine na službenim putovanjima plaćani poslovnom karticom za kupnju goriva i povezani su sa službenim vozilom na koji se cestarina odnosi
- u poslovnim knjigama je evidentirano putničko kombi vozilo; Vrijednost dijela likovnih umjetnika, kiparskih dijela i ostalih umjetničkih dijela je ispravno evidentirana umanjenjem pogrešno obračunanog ispravka vrijednosti
- bilješke uz bilancu sadrže potencijalne obveze po sudskim sporovima koji su u tijeku te obrazloženje odstupanja ostvarenja pojedinih stavki Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016. u odnosu na prethodnu godinu
- u izmjenama Pravilnika o radu iz 2016., uz opise pojedinih radnih mjesta je naveden broj izvršitelja; U skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlene u ustanovama kulture Grada, u slučaju obavljanja umjetničkih poslova izvan Kazališta, na temelju zahtjeva zaposlenika intendant odnosno Kazališno vijeće su odobravali neplaćene dopuste; Naknade na plaće su isplaćivane u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora
- revizijom za 2013. je bilo utvrđeno da s ravnateljem opere nije bio zaključen ugovor o radu, već je poslove obavljao na temelju dva ugovora o autorskom djelu za poslove umjetničkog vođenja ansambla opere; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je s ravnateljem opere bio zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme na pola radnog vremena do sredine 2016., a od tada do konca 2016. nije imenovan ravnatelj; Početkom 2017. s novim ravnateljem opere je zaključen ugovor o radu
- za poslove baletnih umjetnika zaključeni su ugovori o autorskom djelu u kojima su navedeni projekti na koje se odnosi angažman
- revizijom za 2013. je bilo utvrđeno da je intendantici isplaćena naknada za dirigiranje (autorski honorar) koja nije bila obračunana u skladu s odlukom Kazališnog vijeća; Revizijom za 2016. je utvrđeno da tijekom 2016. za poslove dirigiranja zaposlenicima nisu isplaćivani honorari

- odluka kojom je reguliran način korištenja unajmljenih stanova i hotelskog smještaja za potrebe vanjskih suradnika je donesena u lipnju 2017.; Prema dostavljenoj evidenciji zaposlenici nisu tijekom 2016. koristili navedene stanove
- procijenjena je vrijednost ulaganja u ugostiteljski objekt, sastavljen je zapisnik o preuzimanju ulaganja i opreme što je evidentirano u poslovnim knjigama; Ugostiteljski objekt u zgradi Kazališta preuzeo je Grad koji je proveo natječaj za davanje u zakup poslovnog prostora.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- financijski plan je sastavljen prema programima i aktivnostima, a nije prema projektima (predstavama)
- ostvareni prihodi su evidentirani pojedinačno i kronološki prema nastanku poslovnih događaja, osim kod dijela prihoda od pretplate za kazališnu sezonu 2015./2016. u iznosu 196.464,00 kn koji su evidentirani u poslovnim knjigama za 2015., a odnose se na 2016.
- poslovne promjene su evidentirane na temelju vjerodostojne dokumentacije, osim u pojedinim slučajevima (rashodi za odvjatničke usluge, pojedine narudžbenice bez jediničnih cijena)
- odluka o blagajničkom maksimumu je donesena koncem 2016. te odluka o blagajničkom poslovanju u lipnju 2017.; Navedenim aktima nisu uređeni rokovi pravljanja isplaćenih akontacija
- Kazalište je preuzelo računalni program Riznice Grada kako bi uredilo računovodstveni računalni sustav, povezalo poslovne procese te poslovanje bilo racionalnije i učinkovitije; Podaci su preneseni iz pet starih računalnih programa tijekom 2015. i 2016.; Najveći dio podatka je prenesen ručno, a dio je prenesen automatski što je dodatno provjeravano; S obzirom na to da su uočeni brojni nedostaci novog programa, sastavljen je popis nedostataka rada u Riznici što je dostavljeno Gradu te prodavatelju informatičkog programa; Zbog navedenog koncem 2016. podaci iskazani u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama dugotrajne imovine i obveza nisu istovjetni podacima iskazanim na računima u glavnoj knjizi; Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2017.), navedeno nije otklonjeno
- radi uspostave adekvatnog, učinkovitog i djelotvornog sustava financijskog upravljanja i kontrola Kazalište evidentira troškove prema izvorima financiranja i mjestu troška, omogućeno je ispisivanje podataka te je u tijeku proces uspostave jedinstvenog informatičkog sustava; Donesene su procedure o naplati prihoda i stvaranju ugovornih obveza
- tijekom 2016. stimulatívni dodaci na plaću nisu isplaćivani; Prijedlog Pravilnika o stimulaciji je sastavljen, a njegovo donošenje uvjetovano je prethodnim zaključenjem novog kolektivnog ugovora

- vođena je evidencija o korištenju unajmljenih stanova za vanjske suradnike; Sastavljena je po lokacijama stanova, razdobljima korištenja, kazališnim predstavama i osobama koje su koristile stanove, osim što za korisnike stanova za potrebe opere nisu navedeni kazališni projekti na kojima su vanjski suradnici bili angažirani; Evidencija nije u potpunosti točna; Utvrđeno je da je jedan vanjski suradnik u istom razdoblju (7.- 20. prosinca 2016.) naveden kao korisnik dva stana na različitim lokacijama, a za pojedina razdoblja navedeni su kazališni projekti hrvatske drame za koje su korišteni stanovi, ali ne i vanjski suradnici koji su ga koristili.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- unutarnji akt kojim bi trebao biti propisan način postupanja (čuvanje, korištenje, izrada, nabava novih) kostima, rekvizita i scenske opreme nije donesen; Interni akt kojim bi bilo regulirano odobravanje i plaćanje prijevoznih troškova vanjskim suradnicima nije donesen
- nije ustrojena analitička evidencija kostima, scenografije i rekvizita za što je prema planu djelovanja planirani krajnji rok provedbe preporuke bio listopad 2015.
- vrijednost kazališne zgrade u vlasništvu Grada je evidentirana na ulaganjima na tuđoj imovini umjesto u izvanbilančnoj evidenciji; U izvanbilančnim evidencijama nisu evidentirane potencijalne obveze prema pet ugovora o autorskim djelu zaključenim u 2016. za predstavu hrvatske drame u iznosu 117.177,00 kn
- Kazalište ima u vlasništvu dva kamiona, jedan teretni i jedan putnički kombi i dva službena vozila za čije korištenje nisu ustrojene evidencije o mjesečnoj potrošnji goriva prema prijašnjem kilometru; Evidencije o korištenju službenih vozila sadrže početno i završno stanje broja kilometara, relacije korištenja i ime osobe koja je koristila vozilo, a nije navedeno vrijeme polaska i dolaska te svrha korištenja vozila
- popis imovine i obveza nije cjelovit, a dugotrajna imovina nije popisana u novčanim izrazima
- u cilju racionalizacije troškova i stabilnosti poslovanja nije izvršena detaljna analiza svih rashoda; Program mjera za podmirenje obveza i pokriće manjka prihoda i primitaka nije donesen; Kazalište se nije pridržavalo rokova plaćanja propisanih odredbama Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 i 78/15); Prema podacima iz Izvještaja o obvezama, od ukupno evidentiranih dospjelih obveza koncem 2016. u iznosu 4.593.238,00 kn, na obveze s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana se odnosi 1.001.284,00 kn ili 21,8 %, od 61 do 180 dana se odnosi 767.447,00 kn ili 16,7 %, na obveze od 181 do 360 dana 440.589,00 kn ili 9,6 %, te na obveze preko 360 dana u iznosu 2.383.918,00 kn ili 51,9 %
- davanje stanova na korištenje vanjskim suradnicima angažiranim na pojedinim kazališnim projektima nije regulirano ugovorima
- planirani postupak nabave uredskog, potrošnog i higijenskog materijala nije proveden, već je roba nabavljena izravno od dobavljača putem narudžbenica

- cjelovit i učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije u potpunosti uspostavljen pri obavljanju godišnjeg popisa imovine i obveza, usklađivanja glavne knjige s analitičkim evidencijama te vođenju evidencije o korištenju službenih vozila; Kazalište ne vodi popis zaključenih ugovora, što otežava kontrolu ugovornih obveza u odnosu na nastale rashode po ugovorima.

Kazalište je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *U očitovanju Kazalište navodi da nije autonomno pri donošenju strateških, financijskih, kadrovskih, općih poslovnih kao niti programskih odluka, već ovisi o osnivaču, naročito kada je riječ o financijskom planiranju (pokriću manjka prenesenog iz prethodnih razdoblja) te zapošljavanju novih djelatnika potrebnih za izvršenje naloga i drugih poslova neophodnih za funkcioniranje Kazališta. Navodi da su u brojnim prigodama intendanti dr. sc. Marin Blažević i Oliver Frljić tražili od osnivača otvaranje dodatnih radnih mjesta za određene poslove u administraciji neophodne kako bi se u prihvatljivoj dinamici potpuno uredilo poslovanje. Obrazlaže da su sva nužna novootvorena radna mjesta (referent plana i analize, referent javne nabave, dodatni izvršitelj na radnom mjestu pravnika, zatim glavni knjigovođa, dva producenata i arhivar) financirana preraspodjelom unutar zbroja postojećih ukupnih koeficijenata, zbog čega je, s druge strane, usporen razvoj Kazališta u umjetničkoj sferi djelovanja, koja je, u vidu realizacije umjetničkog programa, osnovna zadaća svake uprave. Ističe da je Kazalište u posljednje dvije godine usporavano pri izvršenju svih naloga iz prethodne revizije zbog angažmana djelatnika u nadzorima koji su se odvijali tijekom 2015. i 2016. (pored državne revizije i porezna inspekcija, zatim nadzor Ministarstva kulture), te i u istražnim radnjama o gospodarskom kriminalu, kao i svjedočenjima djelatnika po optužnom prijedlogu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske protiv bivše intendantice. Navodi da je zbog intervencije ministra kulture onemogućena normalna primopredaja nakon što je intendant Frljić podnio ostavku u lipnju 2016. Nova uprava je tek početkom 2017., nakon što je presudom Upravnog suda osporena odluka bivšeg ministra kulture, dobila puni mandat za upravljanje Kazalištem pa time i rješavanje niza naslijeđenih problema. Nadalje, navodi da namjerava i dalje ustrajati na izvršenju svih naloga u cilju unapređenja i potpunog uređenja poslovanja Kazališta, kao i na realizaciji zacrtanog umjetničkog program kao svoje osnovne djelatnosti.*
- Za usklađivanje Statuta s odredbama Zakona o kazalištima navodi da je prijedlog izmjena Statuta dostavljen osnivaču, a da je mijenjanje njegovih odredbi u nadležnosti Gradskog vijeća na što Kazalište ne može utjecati.*
- Obrazlaže da je radi evidentiranja, čuvanja i korištenja kostima, rekvizita i scenske opreme pokrenut niz postupaka, a što nije dovršeno zbog premještanja radionica s lokacije Trsat na drugu lokaciju. Navedeni postupci su započeti donošenjem Pravilnika o popisu materijalne i nematerijalne imovine. U okviru godišnjeg popisa za 2016. započeo je popis kostima i rekvizita te je izrađen plan daljnjih radnji, što bi trebalo rezultirati donošenjem unutarnjeg akta o postupanju s kostimima, rekvizitima i scenskom opremom i ustrojavanjem odgovarajuće evidencije.*
- Navodi da je vrijednost kazališne zgrade u vlasništvu Grada početkom 2017. ispravno evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji.*
- Obrazlaže da je započelo sa sastavljanjem nacрта unutarnjeg akta kojim namjerava normativno urediti postupanje s ugovorima o autorskom djelu - proceduru i rokove dostavljanja dokumentacije i način obračuna, obračun poreza te evidentiranja i plaćanje obveza po ugovorima o autorskom djelu.*

U vezi sa činjenicom da evidencije o korištenju unajmljenih stanova za vanjske suradnike nisu u potpunosti točne, navodi da se radi o nenamjernoj pogrešci što je naknadno utvrđeno i ispravljeno. Kazalište obrazlaže da su planom nabave utvrđeni postupci nabave, koji su grupirani u veće cjeline prema nuputcima Uprave za sustav javne nabave. Navodi da su provedeni postupci nabave, ali da kao takvi nisu evidentirani jer se radilo o više podgrupa nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn. Smatra da je postupilo prema unutarnjim aktima, te obrazlaže da namjerava, radi bolje preglednosti i praćenja predmete nabave, predmete nabave vezati uz projekte odnosno podgrupe nabave.

Za sustav unutarnjih kontrola obrazlaže da je osnivač osigurao informatičko rješenje Riznicu koju su u obvezi koristiti, ali ne udovoljava njihovim potrebama. Navodi da su nepravilnosti utvrđene prilikom obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza kao i neslaganja glavne knjige s analitičkim evidencijama evidentirane u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2016. s planom otklanjanja nepravilnosti i rokom provedbe do konca rujna 2017. Navodi da je Kazalište uključeno u informacijski sustav lokalne riznice Grada od 2016., a u računovodstvenom programu Riznice radi od početka 2015. Nadalje, navodi da su podaci iz analitičke evidencije dugotrajne imovine starog računovodstvenog programa prebačeni transferom te da je postojala mogućnost pogreške. O neslaganju podataka obrazlaže da je obaviješten proizvođač programa (nije se očitovao) i gradske službe (Zavod za informatičku djelatnost i Odjel za financije). U vezi programa Riznice koji pri ispisu podataka iz analitičkih evidencija daje različite vrijednosti od podataka iz glavne knjige, navodi da je neovisno o tome Kazalište i samo započelo s rješavanjem problema usklađenosti podataka te nastoji ovaj problem riješiti u što skorije vrijeme. Nadalje, navodi da se evidencija korištenja službenih vozila vodi sa svim potrebnim podacima. Za evidenciju ugovora napominje kako su od 2017. svi ugovori arhivirani u računalnom programu pisarnice do kojih se na jednostavan način može pristupiti te je započeo upis svih ugovora u excel tablice radi lakšeg pretraživanja.

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Kazalište je u planiranju i računovodstvenom poslovanju obvezno primjenjivati propise o proračunskom računovodstvu.

- Planiranje

Koncem prosinca 2015. Kazališno vijeće je donijelo financijski plan kojim su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu 49.470.960,00 kn, a u prosincu 2016. njegove izmjene i dopune u iznosu 52.034.110,00 kn. Planirani rashodi i izdaci su povećani zbog troškova preseljenja radionica i skladišta na novu lokaciju uz čije korištenje su povećani i režijski troškovi, te otplate zajma (izdaci za dozvoljeno prekoračenje na računu za redovno poslovanje).

Godišnji program rada sadrži pojedinačno utvrđene planirane projekte (premijere i reprize) bez navedenih financijskih iznosa potrebnih za njihovo ostvarenje. Osim za operni program, navedenim programom rada nije planiran broj izvedbi za projekte hrvatskog i talijanskog dramskog programa kao i njihova gostovanja te za projekte baletnog i koncertnog programa. Godišnji program rada nema poveznicu s financijskim planom.

Financijskim planom rashodi su planirani za provedbu aktivnosti plaće, redovna i programska djelatnost, manifestacija Riječke ljetne noći, otpлата zajma te nabava opreme. Navedeni plan ne sadrži pojedinačno planirane projekte (premijere, reprize, gostovanja) te sredstva potrebna za njihovo izvršenje. Prema odredbi članka 17. Zakona o proračunu, financijski plan proračunskih korisnika čine prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u programe koje se sastoje od aktivnosti i projekata. Odredbom članka 2. stavka 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13), propisano je da su proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i navedenog Pravilnika.

Radi praćenja ostvarenja godišnjeg programa rada i trošenja sredstava utvrđenih financijskim planom, Državni ured za reviziju nalaže u godišnjem programu rada planirati sredstva potrebna za realizaciju predstava s poveznicom sa pozicijama financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

- Računovodstveno poslovanje

Podaci o vrijednosti dugotrajne imovine i visini obveza evidentirani u glavnoj knjizi odnosno iskazani u financijskim izvještajima nisu istovjetni podacima iz analitičkih evidencija. Vrijednost pojedine dugotrajne imovine odnosno iznos pojedinih obveza u glavnoj knjizi je veća, a pojedinih manja u odnosu na podatke iz analitičkih evidencija. U glavnoj knjizi je vrijednost dugotrajne imovine evidentirana i financijskim izvještajima iskazana ukupno manje za 16.188,00 kn, a obveza ukupno više za 215.289,00 kn u odnosu na podatke u analitičkim evidencijama. Razlikuju se podaci o obavezama iz analitičke evidencije obveza (8.376.812,00 kn) te Izvještaja o obvezama (8.313.088,00 kn), kao i o dospjelim obvezama u analitičkoj evidenciji obveza (8.212.034,00 kn) i Izvještaju o obvezama (4.593.238,00 kn). Evidentiranje rashoda prema ugovorima o autorskom djelu u Riznici se najvećim dijelom obavlja prema obračunu odnosno isplati autorskog honorara, a ne prema nastanku događaja.

Kazalište je uključeno u informacijski sustav lokalne riznice Grada (dalje u tekstu: Riznica) od 2016. Riznicom je obuhvaćen veći broj proračunskih korisnika te navedeni program prema mišljenju Kazališta nije u potpunosti prilagođen njihovim potrebama. Tijekom korištenja novog programa dio neusklađenosti je riješen, a dio nije otklonjen (blagajna prihoda, putni nalozi, dugotrajna imovina, fakturiranje i drugo). O navedenom je Kazalište pisano obavijestilo gradske službe (zavod za informatičku djelatnost i odjel za financije) te društvo koje je isporučilo program. Razlog neusklađenosti podataka je nepovezanost računalnih programa analitičke evidencije dugotrajne imovine s glavnom knjigom Riznice. Isti podaci se unose zasebno dva puta i to, jednom u glavnu knjigu, a zatim u analitičku evidenciju. Prema obrazloženju Kazališta, program Riznice pri ispisu podataka iz analitičkih evidencija daje različite vrijednosti od podataka iz glavne knjige. Zbog različitih podataka u analitičkoj evidenciji i glavnoj knjizi nije bilo moguće utvrditi koja je stvarna sadašnja vrijednost dugotrajne imovine. Razlike su utvrđene i kod iskazivanja obveza, koje se istodobno unose u računalni program glavne knjige i analitičke evidencije.

U skladu s odredbom članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15 i 87/16), pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, a proračun i proračunski korisnici, između ostalog vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine (po vrsti, količini i nabavnoj i otpisanoj vrijednosti te s drugim potrebnim podacima) te obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama). Prema navedenom podaci u pomoćnim evidencijama i glavnoj knjizi trebaju biti istovjetni.

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine u glavnoj knjizi računalni program omogućava evidentiranje u okviru dva računa, i to uredska oprema i namještaj te uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene. Zbog navedenog su rashodi za notni materijal, računala, glazbene instrumente i licence u iznosu 59.743,00 kn iskazani na pogrešnim računima glavne knjige.

U izvanbilančnim zapisima iskazane su nekretnine u vlasništvu Grada koje su dane Kazalištu na korištenje (kazališna zgrada, oprema u zgradi Hrvatskog kulturnog doma te dva prostora na Trsatu i Delti) u vrijednosti 68.181.696,00 kn, sudski sporovi u tijeku u iznosu 811.304,00 kn i mjenice za računalnu opremu nabavljenu putem operativnog lizinga u vrijednosti 2,00 kn. U poslovnim knjigama u okviru ovog računa evidentirana je tuđa imovina u ukupnoj vrijednosti 10.697.696,00 kn na lokaciji Trsat. Od 2014. na ovom računu nije bilo poslovnih promjena. Kazalište ne koristi navedeni prostor od lipnja 2016. S obzirom da se ne vodi analitička evidencija ove imovine, tijekom obavljanja revizije (svibanj 2017.) nije se moglo utvrditi na što se odnosi navedena vrijednost. Odredbom članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, utvrđeno je da se proračunsko računovodstvo temelji, između ostalog, na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti. Prema odredbi članka 4. navedenog Pravilnika, proračunski korisnici vode knjigovodstvo prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika.

Kazalište planira i računovodstveno prati prihode i primitke te rashode i izdatke proračuna, između ostalog, prema izvorima financiranja navedenim u Pravilniku o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13) - opći prihodi, vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći, te donacije. Pojedini rashodi u poslovnim knjigama tijekom 2016. nisu točno evidentirani po izvorima financiranja, a koncem godine nije provedeno usklađenje. Manjak prihoda i primitaka za 2016. je ostvaren u iznosu 887.068,00 kn. Prihodi iz gradskog proračuna su ostvareni u iznosu 42.730.221,00 kn, a u poslovnim knjigama je evidentirano da su iz navedenih prihoda financirani rashodi u iznosu 41.921.289,00 kn. Zatim, primici od zaduživanja su ostvareni u iznosu 187.101,00 kn, dok u poslovnim knjigama nije naveden ovaj izvor financiranja. Zbog netočnog evidentiranja, podaci o izvorima financiranja nisu pouzdani.

Obavljen je godišnji popis imovine i obveza, ali nije cjelovit. U popisnim listama pojedinačne vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine, osim u naturalnim, nisu navedene i u novčanim izrazima. Popisom nisu obuhvaćene obveze za rashode poslovanja u iznosu 7.262.983,00 kn (osim za autorske honorare i najam instrumenata u iznosu 499.431,00 kn), te obveze za kredite u iznosu 387.820,00 kn i nabavu nefinancijske imovine u iznosu 162.854,00 kn.

Nadalje, nije popisana sitni inventar nabavne vrijednosti 369.109,00 kn i tuđa imovina na korištenju (računalna oprema nabavljena putem operativnog lizinga) u vrijednosti 199.492,00 kn. Potraživanja su popisana u iznosu 1.827.688,00 kn, dok su u glavnoj knjizi iskazana u iznosu 437.879,00 kn, odnosno razlika iznosi 1.389.809,00 kn. Prema izvješću komisije za popis, godišnji popis nije obavljen zadovoljavajuće. Prijedlog komisije je bio ponavljane popisa roba i obveza te dugotrajne imovine i sitnog inventara s rokom djelovanja do listopada 2017., donošenje procedura nabave i skladištenja, nabava barcod sustava evidentiranja imovine i drugo. Intendant je u siječnju 2017. usvojio izvješće o godišnjem popisu i donio odluku o izvanrednom godišnjem popisu koja će provesti nakon nabave barcod sustava. Do obavljanja revizije (lipanj 2017.) popis nije obavljen. Prema odredbi članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza se mora sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance te se u popisne liste unose pojedinačne vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine u naturalnim i novčanim izrazima.

Državni ured za reviziju nalaže informatički povezati analitičke evidencije s glavnom knjigom i uskladiti stanja imovine i obveza u poslovnim knjigama. Nalaže evidentirati rashode za nabavu nefinancijske imovine na propisanim računima računskog plana, utvrditi na što se odnosi vrijednost evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, obaviti cjelovit popis imovine i obveza te uskladiti stanje iskazano u poslovnim knjigama i stanje utvrđeno popisom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Isto tako, nalaže evidentirati rashode u poslovnim knjigama po izvorima financiranja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

- 2.2. *U vezi naloga da se u godišnjem programu rada planiraju sredstva potrebna za realizaciju predstava s poveznicom s pozicijama financijskog plana, Kazalište navodi da prihvaća nalaz revizije, ali smatra da nije njihova odgovornost jer nisu samostalni pri odabiru programskog rješenja. Financijski plan kao osnova računovodstva proračuna Riznice i alat upravljanja financijama u ostvarenju zacrtanih ciljeva djelovanja ustanova treba osigurati ovu poveznicu s programskim projektima - predstavama Kazališta. Navodi da je razina povezanosti financijskog plana s izvršenjem ostvarena kroz sljedeće proračunske klasifikacije - razine aktivnosti, izvora financiranja i ekonomske klasifikacije. Nadalje, navodi da se rashode po projektima (predstavama) prati u meniju računovodstvo proračuna prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima, ali bez izravne poveznice predstava s financijskim planom. Obrazlaže da je navedeni problem nastao zbog složenosti organizacijske i programske strukture Kazališta, nedostataka programa Riznice, dodatnog opterećenja kadrova zbog eksternih nadzora tijekom 2015., 2016. i 2017., nedostatne edukacije o mogućnostima koje pruža program Riznice i općenitog nedostatka kadrova (referent za plan i analizu). Povezivanje i osiguravanje jedinstva ovih podataka Kazalište planira ostvariti u suradnji s osnivačem i proizvođačem programa Riznica kroz meni Radni nalozi u Riznici, koji do sada nije korišten, a koji po nazivu treba omogućiti planiranje, izvršenje i platni preglednik internih potprojekata (odnosno radnih naloga - predstava). Obrazlaže da povezivanje analitičkih i sintetičkih evidencija i usklađivanje stanja imovine i obveza ovisi o zaposlenicima Kazališta, Gradu i proizvođaču računalnog programa.*

Kao prva faza, prema planu otklanjanja nepravilnosti iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2016. s akcijskim planom i rokom otklanjanja do konca rujna 2017., tijekom 2017., su djelomično uneseni podaci o novonabavljenoj imovini tijekom 2015. i 2016. u stari program dugotrajne imovine s ciljem usporedbe izračuna amortizacije i stvarnog stanja imovine koncem 2016. u analitičkoj evidenciji imovine, kao i otkrivanja moguće pogreške u modulu dugotrajne imovine u Riznici.

Druga faza je reklasificiranje nefinancijske imovine prema vrstama i propisanim računima računskog plana proračunskog računovodstva za početna stanja 2017. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine i novonabavljena imovina u glavnoj knjizi evidentiraju se u 2017. po vrstama i na propisanim računima računskog plana vezanom uz pozicije financijskog plana. Treća faza je usporedba stanja analitičkog knjigovodstva Riznice sa stanjem analitika u starom programu dugotrajne imovine, izvođenje zaključaka, te usporedba sa stanjem sintetičkih konta nematerijalne imovine u glavnoj knjizi. Navodi da nakon provedenog usklađenja analitičke i sintetičke evidencije namjerava provesti i konačno uskladiti prema godišnjem popisu imovine i obveza. Obrazlaže da je cijeli postupak prolongiran zbog bolovanja zaposlenika koji vodi dugotrajnu imovinu, kadrovskih promjena u računovodstvu i paralelnog odvijanja eksternih nadzora dviju institucija.

Nadalje, navodi da je utvrdilo stavke izvanbilančne evidencije gradskih nekretnina koje ima na korištenju bez naknade, prema zaključenim ugovorima. Utvrdilo je odstupanja te su u poslovnim knjigama provedeni ispravci (isknjižene su nekretnine na dvije lokacije, za jednu je upućen zahtjev Gradu za procjenom vrijednosti, a za jednu nije riješeno vlasništvo pa je privremeno vrijednost evidentirala u visini komunalne naknade). Napominje da trenutno analitiku izvanbilančne evidencije nije moguće unijeti u program Riznice, što se nastoji riješiti.

O činjenici da podaci o vrijednosti dugotrajne imovine i visini obveza evidentirani u glavnoj knjizi odnosno iskazani u financijskim izvještajima nisu istovjetni podacima iz analitičkih evidencija te da podaci o izvorima financiranja nisu pouzdani, Kazalište navodi da prihvaća nalaz, međutim smatra da nije njihova odgovornost jer nisu samostalni pri odabiru programskog rješenja, već je u nadležnosti osnivača. Nadalje, navodi da program nije posve prilagođen potrebama Kazališta, te je tijekom njegovog korištenja dolazilo do različitih neusklađenosti od kojih je dio otklonjen (primjerice blagajna prihoda, ispravna klasifikacija dugotrajne imovine, temeljnica knjiženja), a dio još nije u potpunosti (putni nalozi, fakturiranje, analitički program dugotrajne imovine). O navedenom je Kazalište pisano obavijestilo gradske službe (Zavod za informatičku djelatnost i Odjel za financije) te društvo koje je isporučilo program. Ističe da je sva imovina nabavljena od početka 2017. evidentirana u glavnoj knjizi na odgovarajućim analitičkim kontima, a za blagajnu prihoda omogućeno je knjiženje odgođenih prihoda. Neovisno o navedenom, Kazalište namjerava ustrajati da se navedeni problem riješi u što skorije vrijeme.

Za pravilno evidentiranje izvora financiranja navodi da primitak od financijskog zaduživanja nije planiran financijskim planom za 2016. te da je podmirenje cjelokupnog duga bilo predviđeno do konca 2016. U poslovnim knjigama je evidentiran primitak zbog nepravovremene uplate sredstava iz Grada koja je uslijedila nakon datuma bilance. Obrazlaže da usklađenje prihoda i rashoda po izvorima financiranja na koncu godine nije napravljeno zbog uobičajenog godišnjeg povećanog opterećenja računovodstva zbog izrade završnog računa, pravdanja utrošenih sredstava davateljima donacija, uobičajenih usklađivanja krajem godine, sastavljanja izjave o fiskalnoj odgovornosti i neuobičajenog opterećenja zbog eksternog nadzora (Porezna uprava i Državni ured za reviziju), odnosno nedostatka vremena i broja djelatnika, a naročito osobe na poslovima plana i analize odnosno izvršenja plana.

Za službena vozila obrazlaže da se od 2017. vode evidencije o njihovom korištenju sa svim potrebnim podacima te da je ustrojena evidencije o mjesečnoj potrošnji goriva prema prijeđenom kilometru.

Zbog nesređenog godišnjeg popisa imovine od prethodnih godina, Kazalište obrazlaže da nije bilo u mogućnosti obaviti popis i to, zbog prevelikog obujma poslova i nepovoljnih vremenskih uvjeta s obzirom na to da su kostimi i kazališni rekviziti čuvani u skladištima. Navodi da su preseljenja skladišta i radionica tijekom 2015., rezultirala promjenom lokacije materijalne imovine u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine, što se nije moglo istodobno provesti i kroz analitički program dugotrajne imovine te je uzrokovalo probleme u provođenju popisa. Napominje da se s izvršenjem naloga započelo. Kako je potrebno angažirati ljudske i materijalne resurse navodi da namjerava godišnji popis dovršiti nakon što se osiguraju svi neophodni resursi, kako financijski tako i ljudski.

3. Rashodi i izdaci

3.1. Ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 51.737.813,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su rashodi za zaposlene u iznosu 36.053.228,00 kn ili 69,7 % i materijalni rashodi u iznosu 12.764.389,00 kn ili 24,7 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

- Manjak prihoda i primitaka

Manjak prihoda i primitaka tekuće godine iskazan je u iznosu 887.068,00 kn, a iz prethodnih godina je prenesen manjak u iznosu 4.184.697,00 kn te je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 5.071.765,00 kn. Pokriće prenesenog manjka prihoda i primitaka prethodnih godina nije planirano financijskim planom.

Kazalište je zbog problema s likvidnošću u travnju 2015. zaključilo s poslovnom bankom ugovor o kreditu za redovno poslovanje u iznosu 1.500.000,00 kn. Ugovorena je otplata kredita u 12 mjesečnih obroka uz početak otplate šest mjeseci. Po navedenom kreditu je u 2015. i 2016. plaćena naknada i kamata u iznosu 72.879,00 kn. Isto tako, Kazalište je tijekom 2015., 2016. i početkom 2017. neprekidno koristilo okvirni kredit (dozvoljeno prekoračenje na računu za redovno poslovanje) u iznosima od 200.000,00 kn, 800.000,00 kn i 1.200.000,00 kn. Za korištenje dozvoljenog prekoračenja na računu u 2016. je plaćena naknada i kamata u iznosu 55.744,00 kn. Prije zaključivanja ugovora o kreditu za redovno poslovanje i okvirnog kredita za dozvoljeno prekoračenje na računu, nije pribavljena odluka Kazališnog vijeća i suglasnost gradonačelnika, što nije u skladu s odredbom članka 51. Statuta. Prema navedenoj odredbi, Kazališno vijeće odlučuje o stjecanju, otuđivanju i opterećivanju imovine pojedinačne vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn, a iznad 200.000,00 kn uz prethodnu suglasnost gradonačelnika.

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2013. Državni ured za reviziju je predložio donijeti program mjera za podmirenje obveza i pokriće manjka prihoda i primitaka. Prema planu djelovanja planirani krajnji rok provedbe preporuke (donošenje plana financijskog restrukturiranja) bio je konac rujna 2015. Navedeno nije provedeno.

Gradonačelnik je u svibnju 2017. donio zaključak o pokriću manjka prihoda Kazališta u iznosu 1.200.000,00 kn od 2017. do 2019., te je zadužio gradske odjele za financije i kulturu da, u suradnji s Kazalištem, izrade plan pokrića preostalog manjka do konca rujna 2017. Visina prenesenog manjka iz prethodnih godina je tijekom 2016. povećana (s 2.866.482,00 kn koncem 2013. na 5.071.765,00 kn koncem 2016.). Navedeno čini značajan dio ukupnih prihoda i primitaka Kazališta (10,0 %) te uz financiranje redovnog poslovanja stvorene obveze nije moguće pokriti u jednoj godini. Prema Uputi Ministarstva financija za izradu financijskog plana za 2017.-2019. pokriće manjka treba planirati sukcesivno kroz godine uz uvjet da se uz financijski plan donese i akt koji će sadržavati analizu postojećeg stanja, prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje i akcijski plan provedbe navedenih mjera.

Državni ured za reviziju nalaže u slučaju zaduživanja i korištenja dozvoljenog prekoračenja na računu ovisno o vrijednosti, prethodno pribaviti odluku Kazališnog vijeća odnosno suglasnost gradonačelnika u skladu s odredbama Statuta. Predlaže poduzeti mjere i aktivnosti u cilju analize postojećeg stanja te donijeti program mjera za podmirenje obveza i pokriće manjka prihoda i primitaka s akcijskim planom njihove provedbe.

- Korištenje računalne opreme

Na temelju provedenog zajedničkog postupka javne nabave računala i informatičke opreme koju je proveo Grad, Kazalište je (za potrebe Uprave Kazališta, Računovodstvene službe, ravnatelja umjetničkih ustrojbenih cjelina i tehnike, te pojedinih zaposlenika) nabavilo računala i informatičku opremu putem operativnog lizinga na četiri godine u vrijednosti 199.492,00 kn. Prema ugovoru od 18. listopada 2016. oprema se isporučuje u dva dijela u roku 30 odnosno 45 dana, a preuzimanje se utvrđuje zapisnikom. Prema otpremnici oprema je preuzeta 2. studenoga 2016. Tijekom obavljanja revizije, lipanj 2017., utvrđeno je da se devet kompjutora ne koristi, od kojih je za tri u tijeku ugradnja informatičkih programa. Prema obrazloženju, nakon primitka računalne opreme Kazalište je zatražilo spajanje kompjutera Kazališta na mrežu, za što je ovlašten gradski odjel za informatičku djelatnost. Kako je Grad istodobno nabavljao i spajao svoju računalnu opremu na mrežu, obrazlaže da spajanje kompjutera Kazališta na zajedničku mrežu ovisi o mogućnostima Grada.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti da se nabavljena informatička oprema stavi u funkciju i koristi za namjene za koje je nabavljena.

- Odvjetničke usluge

Rashodi za odvjetničke usluge su ostvareni u iznosu 47.468,00 kn, od čega se na plaćanja na temelju mjesečnih paušala odnosi 44.730,00 kn. S jednim odvjetničkim društvom je u siječnju 2015. zaključen ugovor o pružanju odvjetničkih usluga na neodređeno vrijeme uz mjesečnu paušalnu naknadu u iznosu 3.000,00 kn uvećanu za porez na dodanu vrijednost. Odvjetnički ured je dužan davati pravna mišljenja, upute i savjete koji po svom sadržaju nisu predstavljali poslove zastupanja. Prema ugovoru, odvjetnički ured je za 2016. dva puta podnio godišnji izvještaj o stanju predmeta.

Računi za odvjetničke usluge ne sadrže pregled obavljenih usluga, niti je ugovoreno dostavljanje specifikacije obavljenih usluga uz mjesečne račune te nije vidljiva vrsta usluge i vrijeme kada su obavljene. Prema odredbi članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na knjigovodstvenim ispravama koje potpuno odražavaju nastali poslovni događaj odnosno iz kojih se, između ostalog, može utvrditi narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga te rashode za odvjetničke usluge evidentirati na temelju računa s popratnom dokumentacijom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Autorski honorari

Rashodi za intelektualne usluge se ostvareni u iznosu 5.309.644,00 kn, od čega se na rashode za naknade obračunane putem ugovora o autorskom djelu odnosi u iznosu 4.435.915,00 kn i rashode za naknade obračunane putem ugovora o djelu 82.625,00 kn. Pomoćna evidencija zaključenih ugovora o autorskom djelu i ugovora o djelu koja bi trebala sadržavati podatke o broju, vrsti poslova, roku izvršenja usluga, visini naknade i druge potrebne podatke, nije ustrojena te nije vidljivo koliko je ugovora zaključeno u 2016. Ugovori o autorskom djelu su zaključivani za poslove redatelja, scenografa, koreografa, kostimografa, dirigenta, opernog solista, glumca, baletana, skladatelja, režije tona i svjetla te sviranje na pojedinim instrumentima.

Revizijom je obuhvaćeno 100 ugovora, te je za 40 ugovora o autorskom djelu za koje su ostvareni rashodi u iznosu 153.645,00 kn, utvrđeno da imaju obilježja ugovora o djelu. Radi se o rashodima za sudjelovanje u radu umjetničke prosudbene komisije sa zadatkom ocjenjivanja sudionika Međunarodnog natjecanja mladih opernih pjevača u sklopu manifestacije Riječke ljetne noći, prijevoda stranih jezika i lektura za potrebe predstave, emitiranje titlova tijekom izvođenja kazališnih predstava, te poslove umjetničkog ugađanja kazališnih glasovira. Navedeni poslovi nemaju obilježja autorskog djela u skladu s odredbom članka 5. Zakona o autorskim i drugim srodnim pravima, prema kojima je autorsko djelo originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu. Kazalište je, u spomenutom slučaju, trebalo za navedene poslove zaključiti ugovore o djelu ili druge odgovarajuće ugovore u skladu s pravnom prirodom posla. Prema mišljenju Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, nadležnog za tumačenje Zakona o autorskim i drugim srodnim pravima, u slučajevima ocjenjivanja i žiriranja u okviru komisija ne radi se o poslovima koji rezultiraju autorskim djelima, već o stručnim procjenama. Nadalje, lektoriranje i jezično savjetovanje, emitiranje titlova tijekom izvođenja kazališnih predstava, umjetničko ugađanje kazališnih glasovira te emitiranje video projekcija za predstave i kazališna događanja su poslovi struke, a ne autorska djela jer dolazi do primjene pravila određene struke i korištenja strukovnih metoda rada. S obzirom da se kod naknada isplaćenih putem ugovora o autorskom djelu osnovica za obračun poreza umanjuje za priznate troškove, i za 2016. nisu obračunani doprinosi (obveza ukoliko se radi o ugovoru o djelu), Kazalište je zaključivanjem ugovora o autorskom djelu za poslove koji nemaju obilježje autorskog djela manje obračunalo i platilo poreze i doprinose.

Poslovna praksa Kazališta je plaćanje troškova hotelskog smještaja i prijevoza te smještaj u unajmljenim stanovima pojedenim vanjskim suradnicima s kojima su zaključeni ugovori o autorskom djelu. Navedeno nije regulirano ugovorima o autorskom djelu. Spomenuti rashodi su iskazani na računima najamnina i naknada osobama izvan radnog odnosa. Rashodi za smještaj u hotelima su ostvareni u iznosu 81.413,00 kn, a u unajmljenim stanovima s režijskim troškovima u iznosu 392.363,00 kn te troškovi prijevoza u iznosu 222.037,00 kn.

Odluka kojom je uređen način korištenja hotelskog smještaja te unajmljenih stanova (tko ima pravo i kada) donesena je u lipnju 2017., dok unutarnji akt kojim bi bilo uređeno odobravanje i plaćanje troškova prijevoza vanjskim suradnicima nije donesen. Prema planu djelovanja Kazališta planirani krajnji rok provedbe preporuke bio je rujna 2015.

Na ime porezno priznatih rashoda pojedinim autorima su isplaćivani autorski honorari umanjenjem porezne osnovice za 30,0 % odnosno i 25,0 % uz potvrdu nadležne umjetničke strukovne udruge ili agencije s ovlaštenjem Ministarstva kulture. Istovremeno su pri realizaciji ugovorenog posla plaćeni troškovi prijevoza i/ili smještaja na koje nije plaćen porez jer su računi glasili na Kazalište. Prema navedenom korišteno je porezno umanjenje, iako im je dio troškova plaćen. Spomenuti troškovi su već jednom priznati umanjenjem osnovice, primjenom odredbe članka 32. stavka 3. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 120/13, 125/13, 148/13, 83/14, 143/14 i 136/15), odnosno članka 39. stavka 5. novog Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017., prema kojoj se izdaci priznaju u visini 30,0 % ostvarenih primitaka fizičkim osobama po osnovi autorskih naknada isplaćenih prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i druga prava, uključujući i naknade za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost.

Državni ured za reviziju nalaže ugovore o autorskom djelu zaključivati samo za poslove, odnosno djela koja imaju obilježje autorskog djela u skladu s odredbama Zakona o autorskim i drugim srodnim pravima. Predlaže se poduzeti mjere i aktivnosti u cilju uređenja načina odobravanja i plaćanja usluga prijevoza vanjskim suradnicima. U slučaju odobravanja hotelskog smještaja i smještaja u unajmljenim stanovima te prijevoza, navedeno je potrebno regulirati ugovorima o autorskom djelu te pravilno obračunavati i uplaćivati propisane porezne obveze u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak.

- 3.2. *Za pokriće manjka Kazalište navodi da je odredbama Zakona o ustanovama propisano da za obveze ustanove solidarno i neograničeno odgovara njezin osnivač, a odredbama Statuta da je obveza osnivača pokriće gubitka ukoliko ga u obavljanju svoje djelatnosti Kazalište ostvari. Obrazlaže da je zaključkom iz svibnja 2017., gradonačelnik prihvatio prijedlog o pokriću dijela manjka prihoda i primitaka, a da je Kazališno vijeće 24. srpnja 2017. usvojilo Program mjera za podmirenje obveza i pokriće manjka prihoda i primitaka.*
- Napominje da se nije moglo pridržavati rokova plaćanja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi zbog nestručnog poslovanja prethodnih Uprava i naslijeđenog duga, kao i nedostatnih prihoda. Ističe da je tijekom rujna 2017. otvoren natječaj za radno mjesto referenta plana i analize što će olakšati provedbu većine danih naloga. Navodi da je pokriće gubitka planirano u proračunu osnivača.*

Za novonabavljenu informatičku opremu navodi da je u potpunosti stavljena u funkciju. Za odvjetničke usluge obrazlaže da paušalni honorari obvezuju odvjetnike na naplatu određene cijenu za svoje usluge, što za posljedicu ima odsustvo pregovaranja u vezi s cijenom usluga. Nadalje, da je odvjetničko društvo isporučilo Kazalištu dva izvještaja o stanju sudskih sporova iz kojih je vidljiv opseg poslova tijekom godine. Navodi da, neovisno o navedenom, namjerava uputiti zahtjev odvjetničkom društvu za dostavu mjesečnih izvješća kao dokaz nastalih poslovnih događaja.

Stav Kazališta je da je na ispravan način sastavilo ugovore za autorske honorare i obračunalo poreze. Navodi da namjerava zatražiti vjerodostojno mišljenje Odbora za zakonodavstvo putem nadležnog ministarstva, obzirom da je navedeno tijelo donijelo citirani zakon pa je stoga i ovlašteno za davanje mišljenja. Nadalje navodi da će svoje postupanje uskladiti u skladu s mišljenjem navedenog Odbora, kao i prema rješenju porezne uprave.

Za davanje stanova na korištenje vanjskim suradnicima angažiranim na pojedinim kazališnim projektima navodi da je postupanje Kazališta u skladu s rješenjem Porezne uprave iz 2012., te da je donijelo Odluku kojom je reguliran smještaj vanjskih suradnika. Za troškove smještaja i prijevozne troškove Kazalište obrazlaže da primjenjuje odredbe Zakona o porezu na dohodak, koji propisuje kako neprofitne ustanove mogu vanjskim suradnicima koji kod njih ne primaju nikakvu naknadu neoporezivo nadoknađivati troškove službenih putovanja pod jednakim uvjetima i u jednakom iznosu kako je propisano za zaposlene radnike, a vanjskim suradnicima koji primaju naknadu za obavljeni posao mogu neoporezivo nadoknađivati samo troškove smještaja i prijevoza javnim prijevozom, i to ako račun za smještaj i prijevoznu kartu glase na neprofitnu organizaciju koja plaća te troškove. Kako je navedena tema u nadležnosti Porezne uprave navodi da je potrebno sačekati konačni ishod postupka koji je u tijeku radi ispravnog postupanja. Nadalje, navodi da namjerava izraditi akt kojom će urediti odobravanje i plaćanje prijevoznih troškova.

4. Javna nabava

- 4.1. Planom nabave roba i usluga za 2016., koji je donijelo Kazališno vijeće 4. siječnja 2016., vrijednost nabave iznosi 3.135.300,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nakon objedinjenih postupaka javne nabave, koje je proveo Grad, zaključena su dva ugovora za nabavu računalne opreme i mobilne telefonije s uključenim porezom na dodanu vrijednost u iznosu 262.037,00 kn, za potrebe Kazališta. Vrijednost bagatelne nabave roba, radova i usluga za 2016. je iznosila 5.774.309,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, odnosno 4.619.447,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Planom nabave je planirano provođenje 33 postupka bagatelne nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn. Prema navedenom planu, tijekom 2016. je nabavljeno roba i usluga ukupne vrijednosti 1.407.742,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Odnose se na nabavu materijala i sirovina za izradu scenografije u iznosu 265.679,00 kn, materijala za uređenje gledališta u iznosu 199.406,00 kn, tiskarskih usluga u iznosu 171.966,00 kn, nabavu uredskog, potrošnog i higijenskog materijala u iznosu 156.878,00 kn, usluga snimanja predstava u iznosu 125.350,00 kn, usluga hotelskog smještaja u iznosu 123.730,00 kn i kupovine aviokarata u iznosu 137.122,00 kn.

Nadalje, odnose se na usluge najma kopirnih uređaja u iznosu 107.218,00 kn i računalnog programa za prodaju ulaznica u iznosu 72.987,00 kn te nabavu materijala za obnovu pozornice u iznosu 47.406,00 kn. Navedena roba i usluge nabavljeni su od dobavljača izravnim ugovaranjem.

Postupci, pravila i uvjeti za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te nabavu radova do 500.000,00 kn (bagatelna nabava) nisu bili uređeni unutarnjim aktom do rujna 2016. kada je donesen Pravilnik o provedbi postupaka nabave na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi. Prema odredbama spomenutog Pravilnika tijekom 2016. nije bilo provedenih postupaka nabave.

U siječnju 2017. stupio je na snagu novi Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), na temelju kojeg je Kazalište u veljači 2017. donijelo novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Kazalište nije ustrojilo evidenciju bagatelne nabave iz koje bi trebala biti vidljiva veza između narudžbenica i predmeta nabave. Nije uspostavljena evidencija svih ugovora te u pojedinim slučajevima narudžbenice nisu valjano ispunjene jer ne sadrže jedinične i ukupne cijene.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke nabave roba i usluga u vrijednosti iznad 20.000,00 kn u skladu s odredbama Pravilnika Kazališta o provedbi postupaka jednostavne nabave. Predlaže pri popunjavanju narudžbenica predmet nabave povezati s pozicijom plana nabave radi cjelovitosti podataka o nabavi koji mogu poslužiti kao podloga za planiranje, te pravilno popunjavati narudžbenice, s jediničnom i ukupnom cijenom. Isto tako, predlaže ustrojiti evidenciju bagatelne nabave iz koje bi bila vidljiva veza između narudžbenice i predmeta nabave.

- 4.2. *Kazalište obrazlaže da je u tijeku sastavljanje prijedloga sistematizacije s ustrojavanjem službe nabave. Trenutno navedeni posao obavljaju dva zaposlenika uz druge poslove. Napominje da su sva nužno otvorena radna mjesta intendanti Blažević i Frlić osigurali preraspodjelom unutar postojećih koeficijenata, zbog čega je usporen razvoj Kazališta u umjetničkoj sferi djelovanja, koja je zapravo, u vidu realizacije umjetničkog programa, osnovna zadaća svake uprave.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Kazališta za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - dio nepravilnosti utvrđenih revizijom za 2013. je ponovljen, odnosno nije otklonjen u 2016.; Odnose se na donošenja unutarnjeg akta o načinu postupanja s kostimima, ustrojavanje analitičke evidencije kostima te rekvizita i scenske opreme, evidentiranje vrijednosti kazališne zgrade u vlasništvu Grada na ulaganjima na tuđoj imovini umjesto u izvanbilančnoj evidenciji, evidentiranje potencijalnih obveza prema ugovorima o autorskom djelu za dramsku premijernu predstavu, ustrojavanje evidencije o mjesečnoj potrošnji goriva prema prijašnjem kilometru, nepotpunu evidenciju o korištenju vozila, popis imovine i obveza, obavljanje detaljne analiza svih rashoda i donošenje programa mjera za podmirenje obveza i pokriće manjka prihoda i primitaka, pridržavanje propisanih rokova plaćanja obveza, davanje unajmljenih stanova na korištenje pojedinim vanjskim suradnicima, provođenje postupaka nabave te uspostavljanje cjelovitog i učinkovitog sustava unutarnjih kontrola (točka 1. Nalaza)
  - podaci iskazani u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama dugotrajne imovine te obveza nisu usklađeni s podacima iskazanim na računima u glavnoj knjizi, odnosno financijskim izvještajima za 2016.; U glavnoj knjizi je dugotrajna imovina iskazana za 16.188,00 kn manje, a obveze za 215.289,00 kn više od podataka u analitičkim evidencijama; Prema bilješkama uz financijske izvještaje, dospjele obveze iznose 4.593.238,00 kn, a prema podacima iz analitičke evidencije obveza 8.212.034,00 kn; Popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2016. nije cjelovit; Popisom nisu obuhvaćene obveze za rashode poslovanja, kredite i nabavu nefinancijske imovine u iznosu 7.813.657,00 kn, sitni inventar nabavne vrijednosti 369.109,00 kn i tuđa imovina na korištenju (računalna oprema nabavljena putem operativnog lizinga) u vrijednosti 199.492,00 kn; Potraživanja su popisana u iznosu 1.827.688,00 kn, a u glavnoj knjizi su iskazana u iznosu 437.879,00 kn (točka 2. Nalaza)
  - koncem 2016. manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 5.071.765,00 kn, a u odnosu na prethodnu godinu veći je za 887.068,00 kn ili 21,2 %; Kazalište nije poštivalo rokove plaćanja obveza prema dobavljačima te obveze s prekoračenjem roka plaćanja preko 360 dana iznose 2.111.370,00 kn ili 25,7 % ukupnih dospjelih obveza; Zbog nelikvidnosti koristilo je kredite za redovno poslovanje i za dozvoljeno prekoračenje na računu;

Bez odluke Kazališnog vijeća i suglasnosti gradonačelnika, zaključeni su ugovori o kreditu za redovno poslovanje i okvirnom kreditu za dozvoljeno prekoračenje na računu;

Obavljanje različitih poslova za koje su rashodi ostvareni u ukupnom iznosu 153.645,00 kn je ugovoreno i naknade su plaćene na temelju ugovora o autorskom djelu, iako imaju obilježja ugovora o djelu; Pojednim vanjskim suradnicima su s računa Kazališta plaćeni troškovi prijevoza i/ili smještaja u ukupnom iznosu 695.813,00 kn i istovremeno su za iste troškove umanjene porezne osnovice kod obračuna autorskih honorara, što nije u skladu s poreznim propisima (točka 3. Nalaza)

- postupci, pravila i uvjeti za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te nabavu radova do 500.000,00 kn (bagatelna nabava) nisu bili uređeni unutarnjim aktom do rujna 2016.; Tijekom 2016. su izravnim ugovaranjem nabavljene robe i usluge ukupne vrijednosti 1.407.742,00 kn, za koje su bili planirani postupci bagatelne nabave. (točka 4. Nalaza)

4. Kazalište je javna ustanova sa statusom nacionalnog kazališta. Obavlja kazališnu djelatnost prema odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o kazalištima. Osnivač je Grad. Kazalište poslovanje obavlja u okviru šest organizacijskih jedinica u kojima je koncem 2016. bilo 314 zaposlenika. Do konca lipnja 2016. intendant Kazališta je bio Oliver Frlić, a od srpnja 2016. i u vrijeme obavljanja revizije Marin Blažević. Kapacitet gledališta je 679 mjesta. Tijekom 2016. su odigrane 193 predstava i izvedeno je 30 koncerata (bez prigodnih programa i posebnih događanja), od čega 17 premijernih i 146 repriznih. Također su bila 52 gostovanja izvan Kazališta, a gostujuća kazališta su odigrala 19 predstava. Kazalište je posjetilo 92 062 posjetitelja. Ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 50.850.745,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 51.737.813,00 kn. Manjak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 887.068,00 kn, što s prenesenim manjkom iz prethodnih godina u iznosu 4.184.697,00 kn čini manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 5.071.765,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi se odnose na prihode iz proračuna Grada za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 42.730.221,00 kn ili 84,0 %. Ukupna potraživanja iznose 449.990,00 kn i sva su dospjela. U odnosu na stanje prethodne godine su veća za 32.919,00 kn ili 7,9 %. Odnose se na potraživanja za pružene usluge i prodane ulaznice u iznosu 242.940,00 kn, prema kartičnim kućama - posrednicima pri kupnji ulaznica u iznosu 118.068,00 kn te druga potraživanja u iznosu 88.982,00 kn. Do lipnja 2017. naplaćena su potraživanja u iznosu 330.191,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi su ostvareni za rashode za zaposlene u iznosu 36.053.228,00 kn ili 69,7 % i materijalne rashode u iznosu 12.764.389,00 kn ili 24,7 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Obveze su iskazane u iznosu 8.313.088,00 kn od čega je dospjelo 4.593.238,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, manje su za 1.231.217,00 kn ili 12,9 %. Ponovljene nepravilnosti iz prošle revizije te nepravilnosti utvrđene revizijom za 2016. koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode i izdatke te javnu nabavu, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.